

INTERVJU: MILAN BANDIĆ

▶ Intervju vodio Hrvoje Barlović *

Milan Bandić, rođen 22. studenog 1955. u Donjim Mamićima, hercegovačkom selu na pola puta između Gruda i Klobuka. Točnije, u zaseoku Cerov Dolac, ili još preciznije, na Bandića Brigu. U Grudama završava gimnaziju, dobiva studentski kredit i odlazi na studij u Zagreb.

- Još pamtim uzbuđenje što me obuzelo onog lipanjskog jutra 1974. kad sam u smeđi kofer od skaja stavljao plan Zagreba, dva kompleta donjeg rublja, traperice i dvije majice. Ono o čemu sam sanjao, postajala je zbilja. Jedino mi se Zagreb – kad sam napokon tamo stigao – učinio manjim nego što sam ga zamišljao, ali zato mnogo ljepšim od onoga što sam vidio na fotografijama.

Upisuje Fakultet političkih znanosti. Kako sam kaže, nastavlja s fizičkim radom kako bi si popravio studentski standard. - Često sam znao istovarivati šećer i ugljen. Ipak,

najbolji sam bio u žbukavanju fasada. S prijateljima sam ožbukao pola ulice Mikulići u Črnomercu i dobro zaradio.

U tim sam godinama upoznao i svoju buduću suprugu Vesnu (na čagi u Studentskom centru). Kasnije nam se rodila kći Ana-Marija.

Nakon uspješno završenog fakulteta, odlazi u vojsku, a onda se zaposlio u Ledu.

- Iako sam bio akademski obrazovan, počeo sam šljakati u hladnjači, na minus 25 stupnjeva. Nakon šest mjeseci iz tunela sam ipak dospio u kancelariju i tu ostao do 1983. godine. Svojevrna prekretnica bio je moj odlazak u Općinski komitet SKH Peščenica, gdje sam se zaposlio kao stručno-politički radnik za ONO i DSZ. Kako nisam podnosio kancelariju, uglavnom sam bio među ljudima. Posve sam našao sebe u toj komunikaciji, pogotovo što se to zbivalo u industrijski najjačoj općini u

bivšoj Jugoslaviji. Zajedno sa Žitnjakom, Peščenica je brojila 58.000 stanovnika, a zapošljavala 67.000!

Ostalo je išlo gotovo pravocrtno. 1993. postajem tajnik gradske organizacije SDP-a, 1995. prvi put kao zastupnik ulazim u Gradsku skupštinu, 1997. (negdje u studenom) postajem predsjednik zagrebačkog SDP-a, a na izvanrednim izborima 2000. prvi put sam izabran za gradonačelnika Zagreba. Godinu dana kasnije, na redovitim izborim, drugi put me biraju na istu dužnost.

Kakav je bio Vaš prvi susret sa stomatologom?

Prvi put sam se susreo sa stomatologom u rodnim Grudama. Bio sam osmoškolac. S obzirom da sam u djetinjstvu imao dobre zube, nisam često išao stomatologu, pa su ti rijetki susreti za mene bili pravi doga-

ku Grada i moju osobnu jer to je promocija znanja, domaće izvrsnosti i, u konačnici, promocija ovoga grada.

Suradnja Grada Zagreba i Stomatološkog fakulteta

Danas je Stomatološki fakultet Sveučilišta u Zagrebu svojom organizacijom, nastavnim planovima i rezultatima rada nositelj struke u Hrvatskoj i kao takav zaslužuje poštovanje i potporu. Grad Zagreb je uvijek bio, i uvijek će biti, otvoren za svaku suradnju kojom se osigurava razvoj znanosti, jer znanost je temelj svakog napretka.

U proteklom je razdoblju, primjerice, suradnjom Grada Zagreba i Stomatološkog fakulteta proveden Program reorganizacije i modernizacije specijalističke mreže za ortodontiju Grada Zagreba.

Grad Zagreb i inače suraduje sa Stomatološkim fakultetom, uglavnom kroz suradnju djelatnika Stomatološkog fakulteta i Stomatološke poliklinike Zagreb, i to na više programa. Radi se o programima koji nude zdravstvenu zaštitu iznad standarda utvrđenog obaveznim zdravstvenim osiguranjem.

Na taj način Grad Zagreb, u suradnji s djelatnicima Fakulteta, omogućuje poboljšanje zdravlja za svoje građane, pogotovo one najmlađe, u kojima vidi temelj budućnosti i napretka.

Vjerujem da ćemo u budućnosti dodatno unaprijediti postojeću suradnju, kako bismo stvorili preduvjete za daljnji napredak struke.

Što mislite o razvoju dentalnog turizma u Hrvatskoj?

Mislim da ga nema u zadovoljavajućim parametrima, ali da bi ga trebalo afirmirati. To je zadaća umreženih institucija, od ministarstva turizma, naših krovnih institucija, te sveučilišta i fakulteta, ali i privatnog sektora. Mislim da mi imamo što ponuditi. Dapače, imamo jednu od najboljih europskih ponuda kada je u pitanju stomatološka struka.

Kakva je Vaša percepcija zdravlja i lijepih zubi kod muškaraca i kod žena?

Osmijeh kojega krasi blistavi zubi – najljepši je osmijeh. Na žalost, čini mi se da je svijest brige o vlastitim zubima u čestim

đaj. Događaj u smislu neizvjesnosti. Htio sam vidjeti što je to, radoznao kao i svako dijete, s malom dozom straha. Na kraju, kada sam pobijedio strah, dalje je bilo sve u redu, svaki sljedeći posjet bio je ugodan i bez bojazni, kao što je i danas. Čak sam kao dijete hrabrio prijatelje na odlazak stomatologu. Svako neznanje rađa pomalo strah, što bi rekao Nietzsche. Takva je ljudska priroda, strah od nepoznatog je prirodan. Uvjeren sam, poglavito svojim iskustvom da je prvi kontakt vrlo bitan. Mogu reći da sam jedan od rijetkih, koji je kao dijete kod stomatologa prvi put otišao sasvim sam, bez roditelja. Taj moj prvi osjećaj, prvi kontakt je bio ugladen, uljuden, finog pristupa, te me je riješio straha. Dakle vrlo je bitno imati pristup prema ljudima. Pristup je početak puta, kako u poslu, prema ljudima, tako i u životu. Način na koji pristupate, ozbiljan i odlučan daje pozitivne rezultate, čak i u najbanalnijim situacijama.

Kakav je bio Vaš odnos kao oca kćerke prema stomatologu i kako ste dijete odveli prvi put kod stomatologa?

Ispričao sam joj svoj primjer. Razgovorom sam je riješio strahova, tako da odlazak

stomatologu nije predstavljao nikakvu traumu. Verbalna priprema za taj prvi susret je bila dostatna da se oslobodi straha. Znači, riječ roditelja u koje dijete ima povjerenja, vrlo je bitna. Kao roditelj, uvijek sam se trudio nikada ne izigrati povjerenje djeteta, čak i u najmanjim stvarima.

Postoje određeni planovi Hrvatske stomatološke komore da Zagreb postane stomatološki centar ovog dijela Europe. Što mislite o tome?

Zagreb je zapravo već prepoznatljiv kao kvalitetan stomatološki centar ovog dijela Europe i ima sve preduvjete da to postane i službeno. Osobno podupirem takva nastojanja. Moram priznati da imam nekoliko prijatelja u Europi koji redovito dolaze u Zagreb stomatolozima privučeni prije svega kvalitetom.

Kao što znate, u Zagrebu je 2008. godine održan i I. regionalni kongres novih tehnologija u ovoj struci, kojem je prisustvovalo 1200 sudionika iz cijele regije, a predsjednici regionalnih komora (Slovenije, Bosne i Hercegovine, Makedonije) održavaju svoje koordinacije u Zagrebu.

Prezentacija hrvatske stomatologije, kao regionalnog lidera, zaslužuje i ima podršku

slučajevima pomalo i zapostavljena. Možda bi smo koju minutu više trebali uskratiti televizoru ili frižideru, a posvetiti je sebi. To se posebice odnosi na roditelje koji od malih nogu djeci moraju usaditi naviku održavanja zubne higijene.

Milan Bandić u svoje slobodno vrijeme?

Otkada sam postao gradonačelnik, počeo sam i zaboravljati što je to slobodno vrijeme. Ono malo vremena koje mogu odvojiti, najradije provodim u krugu svoje obitelji koja najviše trpi zbog mojih obaveza. Također, trudim se održavati kontakte s dragim prijateljima. Boravak u prirodi najbolji je lijek za stres i nudi najbolje moguće opuštanje. Zato redovito trčim na Sljeme, šetam po Bundeku i Maksimiru... A kada bi dan bio još duži, onda bih bio još zadovoljniji.

Dnevno pretrčim deset kilometara. Svaki dan, bilo da je sunce, snijeg, kiša. To je jutarnji ritual koji je neizostavan. Tako posljednjih devet godina. Ako, koji put malo i pretjeram u hrani, ili napravim neku nepodopštinu koju sebi kao sportaš ne bih smio dopustiti, kaznim se s dva dodatna kruga. Čovjek mora imati mjeru.

Obzirom na dužnosti koje obavljate, ostaje li Vam privatnog vremena?

Moj radni dan izgleda ovako: ustajem u 5:30 sati ujutro, u 6:00 krećem na trčanje

sa svojim psom Rudijem, u 6:50 sam pod hladnim tušem, u 7:00 slušam vijesti i nakon toga odlazim na posao. Sam se vozim u svom golfu ili ženinom peugeautu. U 7:30 sam u Poglavarstvu i od toga trenutka do otprilike podneva primam naručene stranke. Deset do petnaest u prosjeku i još pet do deset onih koji se ugraju nenajavljeni. Poslije toga su na redu sastanci, najčešće izvan Poglavarstva. U 16:00 sam opet u Poglavarstvu, a iza toga odlazim na društveno-političke događaje što u pravilu završavaju oko 22:00 kad odlazim doma. Po mojoj računici, od 365 dana u godini tako izgleda mojih 309 dana. Zašto? Zato jer ne mogu drukčije, jer vjerujem da je rad najbolja terapija. I da

nema izgubljene lopte i izgubljene utakmice. To sam ja i tu se ništa ne može. Osim toga ima u meni nešto što me tjera da zaorem najdublju moguću brazdu u Zagrebu. Da učinim bolje i više. Napokon, ako čovjek ima neke sposobnosti, onda je dužan staviti ih u javnu funkciju i ne pitati za cijenu. To mi dalje snage, zbog toga se osjećam jači.

Ono malo vremena koliko mi ostane, nastojim provoditi vrlo kvalitetno sa svojom obitelji. Vikendom obično kuham za svoje dvije dame i postajem pravi domaćin.

Kakav ste kuhar i što najradije jedete?

Mozart u kuhinji. Jela s umacima moja su specijalnost. Treba znati i ispeći komad mesa u pećnici ili na naglo, ali veća je umjetnost od sedam vrsta začinskog bilja i mirodia napraviti umak koji miriše tri kuće dalje.

Što mislite postići na političkom planu ako postanete predsjednik Hrvatske?

Dopustite mali ispravak, kad postanem predsjednik. Već jesam netko i nešto i nešto sam postigao. Dakle, moj cilj nije postati bitna ličnost, već pomoći ovoj zemlji i ljudima, te staviti se na raspolaganje, ne narednih pet već deset godina. Uvjeren sam da to znam, hoću i mogu. Znanje, iskustvo i energija koje posjedujem, koje sam u Zagrebu nebrojeno puta dokazao i opravdao u posljednjih deset godina, na drugoj po važnosti izvršnoj funkciji u državi, vjerujem da je jamstvo da ću funkciju predsjednika izvršavati kvalitetno i s rezultatima. Glavna zadaća Hrvatskog predsjednika je da bude integrativni čimbenik svih raspoloživih snaga, odnosno svih ljudskih resursa Hrvatske bez obzira jesu li u bilo kojoj stranci ili nisu, a 90 % ljudi nije u niti jednoj stranci. Zadaća Hrvatskog predsjednika je djelovati sa što više kvalitetnih ljudi koji su sebe spremni staviti na pijedestal odgovornosti za boljitak Hrvatske. Kandidiram se upravo iz razloga da učinim nešto više upravo za onaj dio radničke Hrvatske koji se diže ranom zorom i ide kasno liježati. Dakle, stavljam se u funkciju slušanja i služenja Hrvatskim ljudima. **S**